2. riport Szabó István Dezsővel, Szolnok város volt alpolgármesterével

- A KÖBK által kezdeményezett riportsorozat következő alanya Szabó István, akivel levelezés útján született meg az itt olvasható interjú. Beszélgetésünket azzal szeretném indítani, amivel István kezdte bemutatkozó anyagát. „Számomra Karcag a világ közepe, vagy úgy is fogalmazhatok, hogy a szülővárosom. A felmenőim, édesanyám, édesapám és a családjaik is Karcagon éltek.”
Amint majd olvashatjuk, a város Pro Urbe-díjasa, István több szállal kötődik Karcaghoz. De haladjunk sorban az események útján! Hogy kezdődött az Ön életútja?

- Mint tudjuk a XX. század első fele, Európa népeinek kíméletlenül sok megpróbáltatást jelentett. Kijelenthetjük, hogy a magyar nemzetnek mindennél súlyosabb csapást és pusztítást okoztak az 1900-as évek. A családunk férfi tagjai közül öten a lehető legtöbbet, az életüket áldozták a két pusztító háborúban. Anyai nagyapám 1914-től Bukovinában éveket háborúzott. A nagybátyáim a második háborúban a frontokon a harcokban, vagy oroszok fogságában pusztultak el. Édesapámnak sikerült túlélni a rettenetes pusztítást. Így a saját családja mellett a testvére és a sógorok családját is igyekezett segíteni. Pedig neki is voltak nehéz időszakai. Szabó nagyapám, aki egyébként gazdálkodó volt, több lábon akar állni, (diverzifikált) ezért megvásárolta Nagyivánon a Görbe csárdát. Haza hívta, vagy inkább „haza rendelte” Budapestről a fiát, édesapámat, aki egy fővárosi szalonban, a szakmájában, mint úri-szabó dolgozott.

- Úgy gondolom, ez a tény nagyban változtatott a család életén. Hogyan?

- Ezek után a családunk 1938-tól Nagyivánon élt és működtette a Hortobágy szélén a híres betyár csárdát, a Görbe csárdát! Itt voltam gyerek, barátaimmal a csárda udvarán reggeltől-estig rúgtuk a labdát. A téli hónapokban itt a szomszédos sarkadi gödrök jegén korcsolyáztunk.

- Az általános iskolai tanulmányai itt kezdődtek?

- 1947-ben kezdtem az iskolát. Gyöngy Elluska tanító nénitől igyekeztem megtanulni a betűvetést. Gyöngy Mihály tanár úr tanította a számtant, majd később a matematikát. Ma is emlékszem, hogy az egyszeregyet úgy megtanultuk, mint a verset! Tanár úr azt is megkövetelte, hogy a 8-10 tagú számoszlopokat folyamatosan hibátlanul, és gyorsan adjunk össze. Akkor még nem kaptunk

golyóstollat, ezért a tintásüveg a felszerelésünk része volt. Persze csak addig, amíg az üveg el nem tört. Sok gondot okozott a tinta, pecsétes lett a füzet, de előfordult, hogy a ruhánk sem úszta meg. Szerettem iskolába járni, jó volt a barátaimmal és a lányokkal egy osztályban tanulni. Akkor az volt a szokás, hogy az iskolában 1-2 havonta batyus bált rendeztünk, ahol megtanultuk a csárdást táncolni és jól is szórakoztunk.

- *Biztosan őriz még sok szép emléket ezekből az évekből. Mesélne még egy kicsit?*

- Nagyon szép és nagyon jó emlékeket őrzök a Nagyiváni Petőfi Sándor Általános Iskolás időszakról. Jó tanuló voltam ezért dicséreteket is kaptam, a matematika volt az erősségem. Többször voltam Tiszafüreden, tanulmányi versenyen. A tanulmányi eredményeimért a hatodik osztály után, 1953 nyarán két hetes balatoni úttörőtáboros nyaralásban volt részem. Keszthelyen egy hatalmas kastélyban töltöttük a nyári napokat. Rendszeresen fürödtünk a magyar tengerben. A másik rendszeres elfoglaltság a számháborús játék volt. Persze meglátogattuk a Festetics kastélyt és kisétáltunk Hévízre is, ahol kipróbáltuk a híres termálvizet. Az a nyár is gyorsan elrepült, szeptember lett és kezdődött az új tanév. Az évnyitón az iskola udvarán felsorakoztak a gyerekek, ott voltak a tanáraink és az elsős gyereket kísérő szülők is. Az ünnepségen Sasvári József igazgató úr üdvözölte a résztvevőket. Majd a köszöntője végén számomra váratlanul felszólított, hogy számoljak be a balatoni táborban szerzett élményeimről. Mit volt mit tenni, kiléptem a mikrofon elé és néhány mondatban összefoglaltam az élményeimet. Ez volt életem első, de nem utolsó nyilvános szereplése. Az általános iskola két utolsó évfolyamában a szaktantárgyakra is figyelni kellett. Emlékszem, hogy a történelem és a földrajz a kedvenc tantárgyaim közé tartozott. Bevallhatom, hogy az orosz nyelv tanulására már egyáltalán nem lehetek ilyen büszke, sajnos a nyelvek soha nem lettek az erősségeim. Pedig a németet már édesanyámtól is tanulhattam volna.

- *Nagyon szép évek lehettek ezek. Nagy érdeklődéssel olvasom színes beszámolóját. Hol tanult tovább az általános iskola befejezése után?*

- Mint tudjuk, az idő nemcsak most, de akkor is rohant. Amikor befejeztem az általános iskolát, a szüleim ragaszkodtak hozzá, hogy a karcagi gimnáziumban folytassam a tanulmányaimat. Így is történt, édesanyám kísért el a felvételire, ahol Dr. Gyergyói János igazgató úrral is egyeztetett.

- *Hogyan oldották meg a bejárást vagy kollégiumi elhelyezést kapott?*

- Miután vidéki gyerek voltam a kollégiumi elhelyezésemet is rendezték. Így érkezett el számomra 1955 szeptembere, amikor gimnazista lettem! Az életem óriásit változott. A szeretett családi körből kirepültem, oda soha nem is tértem vissza. Karcagon teljesen idegen környezetbe kerültem, ahol a korábbi

szabadságból semmi nem maradt. A kollégium ötven ágyas hálókörzete, a hatalmas tanulószoba és a szigorú „katonás” szabályok, nagyon szokatlanok voltak. A szüleim, a testvéreim és a falusi barátaim is nagyon-nagyon hiányoztak.

- *Hogyan tudott mégis beilleszkedni az új környezetbe?*
- Arról nem érdemes beszélni, hogy a vidéki kisiskola milyen hendikeppel bocsájtott utamra. Az első osztály akadályainak 34 barátommal indultunk, többen már az első évben lemorzsolódtak. Nekem sikerült megkapaszkodni, álltam a sarat és az első év végére nagyjából sikerült felzárkózni. Azért sokat küzdöttem az orosz nyelvvel. Csak fokozódott a problémám, amikor az 56-os forradalom után fel kellett venni a második idegen nyelvet. Arról nem is beszélve, hogy az angol helyett a németet választottam. Talán azért, mert Kató (Kitty) néni lett a tanárnőnk, aki már édesanyámnak is a német tanára volt. Utólag könnyű belátni, hogy az angollal többre mentem volna, mert ma már nyilvánvaló, hogy az angol lett a világnyelv. Csak az angolos barátaimtól tudtam, hogy Varga József tanár úr, nagyon következetes volt, megkövetelte a folyamatos felkészülést. Kató néni nagyon kedves volt, nem is volt nagyon szigorú. Emlékszem, hogy megtanultam németül J. W. von Goethe: Erlkönig (Tündérkirály) című versét és ezzel több jó jegyet is sikerült szerezni.

- *Vannak más tantárgyakkal és tanárokkal kapcsolatban is „jó sztorijai”?*

- Igen, természetesen. Matematikából B. Major László tanár úrnál már nem tudtam ilyen ügyeskedéssel sikereket elérni. Matekból nagyon komolyan kellett venni a dolgokat. Van egy jó példám is arra, amikor valami csínytevésre ráfizettem. Laci bácsi kihívott a táblához. Feldiktált egy szöveges másodfokú egyenlettel megoldható példát. „Na, Pista fiam itt a feladat.” Ezt követően sikerült azt minden gond nélkül megoldani. Majd jött az értékelés: „Jól van Pista fiam, ez egy jól megérdemelt kettes felelet.” Tehát a matematikai teljesítményem helyett a magatartásomat értékelte. Több jó feleletre volt szükségem, hogy kijavítsam ezt a rossz jegyet. Így utólag értékelve a dolgokat, szerencsére csak ennyi bajom volt. Pedig azért elég viharos idők jártak akkor. A gimnázium második osztályának 1956 szeptemberében megfogyatkozott létszámmal, a tanári szobák feletti kisebb teremben, Filep István osztályfőnökünkkel vágtunk neki.

- *Az kollégiumban való életről is mesélne még egy kicsit? El tudom képzelni, mennyire más volt akkor a szokás és a rend, mint később és főként a mai diákok életében.*

- Időközben családi tragédia következtében a karcagi nagymamám májusban elhunyt. Ezért úgy döntöttek a szüleim, hogy a nagynéni ne maradjon egyedül, költözzek hozzá a kertes házba. Ezért el is hagytam a kollégiumot. Elég is volt belőle. De az internátus megér még egy sztorit. A nagy szigor mellett minden nap

2-3 óra szabad eltávozási lehetőségünk volt. A rendszeresített távozási naplóba be kellett jegyezni, hogy mikor, mennyi időre és miért hagytuk el az intézményt. Egy délután a nagynénit látogattam meg, a naplóba be is jegyeztem az eltávozást. Azért csak történt egy kis malőr, Csávás Sándor tanár úr volt a kollégiumi nevelő tanár. Sándor bácsi ellenőrizte a naplót és megállapította, hogy csúnyán írtam. A szilencium kezdetére ugyan pontosan visszaérkeztem, mégis raportra kellett jelentkeznem. Jött is a szankció! A csúnya beírás miatt 500-szor írjam le a nevemet. Ekkor eldöntöttem, hogy a második keresztnevemet, a Dezsőt, amit édesapámtól örököltem, nem írom le és nem is fogom használni. Ez a döntésem kiállta az idő próbáját, mert ma 70 évvel később is érvénybe van!

- *Azt hiszem, az Ön helyében sokan így tettünk volna. Igen, régebben még sokat számított a szép írás, amit talán a ma iskolásai már elképzelni sem tudnak. Ma már nem számít. Változnak az idők. De térjünk vissza a történelem sokat vitatott időszakához! Hogyan élte meg Ön, a családja és a középiskolai osztály az 1956-os évet?*

- A tanév kezdete után nem sokkal már érzékelhető volt valami feszültség a levegőben. A tantermünkből közvetlenül ráláttunk a Kossuth térre. Október 6-a, az Aradi Vértanuk megemlékezése után, már naponta láttuk, amint gyülekeztek az emberek a Petőfi szobor körül. Volt, amikor mi is részt vettünk a szobor koszorúzásán. Az október 23-ai budapesti forradalom híre azonnal eljutott hozzánk. A Kossuth rádió folyamatosan tudósított a Bródy Sándor utcai székház ostromáról. A késő esti órákban, a Vörös hadsereg harckocsi oszlopa Debrecen irányából már dübörgött a Püspökladányi úton. A Varró utcai iskola sarkánál néztük az eseményeket. Karcagi fiatalok elforgatták az útjelző táblákat. A katonai oszlop eltévedt, nem fordult rá a Kisújszállási útra, egyenesen rohantak tovább Kunmadaras felé. A felnőttek kikövetkeztették, hogy nagy baj történt. Utasítottak bennünket, hogy mindenki, de azonnal menjen haza. Így is történt! A közelben laktam, pár perc alatt otthon is voltam. Éjszaka arra ébredtem, hogy újra dübörögnek a harckocsik! A számukra alkalmas helyen, a Berekfürdőbe vezető úton valahol megfordultak és újra rátaláltak a budapesti irányra. A karcagi városháza dísztermében október 27-én szerveztek egy nagygyűlést, ahol mi diákok is részt vehettünk. Az erkélyen volt a helyünk, jól láttuk az eseményeket és a nagyterem résztvevőit.

- *Milyen következményei lettek a diákok és tanárok számára a forradalmi eseményekben való részt vállalásnak?*

- Azt tudom, hogy akik szerepet vállaltak ezeken a rendezvényeken, azok mind elhagyták a gimnáziumot, sőt még a várost is. Így járt Filep István tanár úr, vagy Molnár Elemér, L Kiss László barátom, sőt Vadon Tünde is. Ők, ekkor már harmadikosok voltak és büntetésből eltávolították őket az iskolából. A rendkívüli

tanszünet előtt ez volt az utolsó tanítási nap. Délután a barátaimmal sétáltunk a Fő téren, amikor arra lettem figyelmes, hogy valaki megszólított: „Pisti gyere haza, édesapánk érted küldött!” Katóka kishúgom egy lovas szekér utasaként kiabált hozzám. Elmentünk a nagynénihez a Sánta utcára, összeszedtük a legszükségesebb dolgokat, könyveket, füzeteket, ruházatot és már indultunk is Nagyiványra. A szekérrel olyan 4 órás volt az utazás hazáig. A család nagy örömmel fogadott, de édesanyám azonnal kijelentette, hogy itthon kell maradnom, ebben a zavaros időben nem mehetek sehova, nem hagyhatom el a házat. Így utólag érthető módon szobafogságra lettem kötelezve, azért, hogy ne keveredjek bele valamibe. A rendkívüli iskolai szünet közel egy hónapig tartott. Végig otthon voltam.

- *Hogyan teltek otthon a napok?*

- A Görbe Csárda működött, csak a nyitvatartási időt szűkítették. Novemberben már komoly rendezvényeket, banketteket is szerveztek. A kis község viszonylag nyugodtan élte a napjait, de azért történtek események. Csak kettőt említenék. Az egyik akkor történt, amikor Erzsébet, vagy Katalin napján több száz fős vacsora volt, ahol a község fiataljai és idősebbjei is szórakoztak. A cigánybanda szolgáltatta a zenét, a vendégek táncoltak, énekeltek. Egyszer csak édesanyámhoz fordult az egyik munkásőr (tudom a nevét), akinek a vállán ott volt a fegyvere. „Erzsike néni már elmúlt 2 óra, záróra van!” Édesanyám válaszolt: „Tudom Karcsikám, de olyan szépen szórakoznak a fiatalok, hadd mulassanak még.” A munkásőr viszont indulatosan válaszolt és fogta magát, belelőtt a mennyezetbe! Mondanom se kell, hogy a nagy dördülés után 10 percen belül kiürült a terem, mindenki gyorsan elhagyta a helyszínt.

- *És mi volt a másik történés?*

- A másik esemény az volt, amikor a munkásőrök a járőrszolgálat közben betértek a vendéglőbe. Persze, hogy beszélgettek és iszogattak. Ott pipázgatott a cigányprímás, Jóska bácsi is. Egyszer eljutottak oda, hogy célba kellene lőni, de mi legyen a cél? Kitalálták, hogy a Jóska bácsi pipája lesz a legjobb. Az elhatározást tett követte. A vendéglő nagy udvarának sarkában, volt egy akácfa, arra kiakasztották a pipát és géppisztollyal kezdtek rá tüzelni. A lövészet addig tartott, amíg a cél végül megsemmisült.

- *Tudna említeni olyan eseményt, ami Önnel személyesen is megtörtént?*

- Személyes résztvevője is lehettem az eseményeknek. A munkásőrök lóháton közlekedtek és az egyik alkalommal, amikor bejöttek a vendéglőbe, megkértem őket, engedjenek már egy kicsit lovagolni. Meg is engedték, de az alkohol már dolgozott bennük. Amikor az egyik lábam még nem volt a kengyelben, végig

vágtak a lovon. Az a szegény pára megindult, de szerencsére jól megkapaszkodtam, így minden baj nélkül megúsztam ezt a kalandot. Egy másik alkalommal azt kértem, engedjék már meg, hogy kipróbáljam a géppisztolyos lövészetet. Erre is sor került, néhány lövést sikerült leadni. Felmerülhet a kérdés, mi ebben az érdekes, amikor már nagyfiú, éppen 16 éves voltam?

- *Szívesen hallanék még erről az időről, de térjünk vissza a középiskolához! Hogyan szerveződött újjá a tanítás ezek után?*

- Valamikor november végén jött az értesítés, hogy újra kezdődött a tanítás. Visszaültünk az iskolapadba. A gimnáziumban több változás is történt. Papp István lett az igazgató, az osztályunkat néhány hónapig Ruzsin István tanár úr vitte tovább. A létszámában is történt változás. Horváth Zoli visszament Budapestre, Hutás Peti meg hozzánk érkezett, mert ő a fővárosban katonai középiskolás, Rákóczista volt. Az iskolája megszűnt, ezért Karcagra átigazolt, az osztályunk tagja lett, két és félévig a második padban a társam volt. A második félévben még történtek események, de azért már konszolidálódott a helyzet, visszatért a normális iskolai élet. Szepesvári Gábor tanárunkra és Teri nénire nagyobb feladat várt, mert az iskolai és az azon túli sport programokat is nekik kellett szervezni. Iskolák közötti versenyeink voltak a Mezőgazdasági Technikummal és a Kisújszállási Gimnáziummal. Amikor már jó volt az idő többször utaztunk Berekfürdőre úszni és strandolni.

- *Hogyan indult és zajlott a harmadik évfolyam?*

- A következő tanévben több fiatal tanár érkezett az iskolába. Veres János tanár úr lett az osztályfőnökünk, ő elkísért bennünket az érettségiig. Később Pécset dolgozott, ott volt az egyik középiskola igazgatója. Sajnos tanár úr már elhagyott bennünket, a pécsi ravatalnál az egyik volt iskolatársunkkal, Tímár Katalinnal, fájó szívvel és nagy-nagy szomorúsággal búcsúztunk tőle. Majd Buczkó János tanította a fizikát, amit a későbbi tanulmányaimnál és a munkámban is kiválóan tudtam hasznosítani. Nagy szeretettel emlékezem vissza Horváth Sárika tanárnő történelem óráira. Megszerettette, megismertette velünk a magyarok viharos történelmét. Most 70 évvel később is beismerem, hogy azért lett a történelem a hobbim, mert Ő tanította.

- *Bizony, nagyon meghatározó a tanár személyisége. Ezt én is megtapasztaltam, diákként és tanárként is. Mi történt az utolsó évfolyamon?*

- Még megemlítenék egy gyönyörű személyes emléket a harmadik évfolyamról. Ekkor ismerkedtem meg Berekfürdőn az 50-es medencében egy elsős gimnazista lánnyal, aki kilenc évvel később a feleségem lett és mindvégig kitartunk egymás mellett.

- *Szeretettel gratulálok és kívánok ezúttal is még sok szép, szeretetben eltöltött évet!*

- Köszönjük. Szóval lassan eljött az érettségi ideje. Be kell vallani, hogy már nagyon vártuk. Jött is az új kihívás, hogyan tovább? Tanár szerettem volna lenni, de ez kétszeri próbálkozásra sem sikerült. Mind a kétszer helyhiány miatt utasítottak el! De mi is volt ez a helyhiány? 1959-et írtunk, nem sokkal az 56-os forradalom után, amikor a politika a munkás és a paraszt gyerekeket favorizálta. Az én szüleim vendéglősök voltak én így egyéb származásúnak minősültem, így nem jutottam be sem a főiskolára, sem az egyetemre. Lehetett munkát keresni. Így is történt.

- *Milyen munkahelyet sikerült találni elsőként?*

- Az akkori Szolnoki 51-es TEFU (később Jászkun Volán) forgalmi gyakornokot keresett, jelentkeztem és fel is vettek! Különböző egyszerű munkákat bíztak rám. Voltam műhelyírnok, leszámoltató pénztáros, raktáros vagy forgalmi szolgálattevő, stb… Közben eljött az 1961-es Berlini válság és máris katona lettem. Sorozás nélkül kaptam Kisújszállásra behívó parancsot, október 12-én reggel bevonultam és este már katonaként a kiskunfélegyházi lövész laktanyában, mint katona, a vaságyas körzetben tértem nyugovóra. Kemény kiképzés várt ránk. Szerencsém volt, hogy folyamatosan sportoltam így bírtam a terhelést. Szolnokon a vállalatunk csapatában a Szolnoki Előre FC-ben futballoztam, de a kerékpárversenyzés jobbam ment. A cukorgyár csapatának tagja voltam. Nyertünk is országos bajnokságot. A volános munkahelyi főnököm ragaszkodott hozzá, hogy focizzak. Ezért előfordult, hogy vasárnap délelőtt 100 km-es országúti kerékpár-versenyen szerepeltem. Ugyan ezen a napon délután a focipályán kellet bizonyítanom. Volt szolnoki lakásom, de ha tehettem a karcagi barátaimhoz haza látogattam. Ilyenkor edzésként rendszeresen kerékpárral közlekedtem. A katonai esküt Kiskunfélegyházán tettem le és ezzel új időszak kezdődött. Átvezényeltek a Szolnoki repülősökhöz, de csupán két hetet töltöttem a Szandaszőlősi laktanyában. Ez idő alatt megtöltöttem 12 szalmazsákot! Akkor új parancs érkezett számomra. Irány a jászberényi tüzér laktanya, ahol a tartalékos-tiszti kiképzés várt rám. Meg is csináltam. 1960 nyarán már kiváló katona és növendék főtörzsőrmester voltam. Tábori tüzérként kiszolgáltam a két évet és alhadnagyként hagytam el a sereget.

- *Nagy lelkesedéssel ír katonai pályájáról. Végül mégis elhagyta a katonaságot. Miért?*

- Kapacitáltak, hogy maradjak katona, de nekem a polgári élet szabadsága jobban tetszett. Visszamentem a Volánhoz, a megyei diszpécserszolgálatnál a működés

operatív irányításában kaptam feladatot. Egy év után a fővárosban szakmai tanfolyamra iskoláztak be. Ez nagyon jól jött, mert kedves barátnőm egyetemistaként a Műszaki Egyetemen építészmérnök hallgató lett. Így sikerült újra nem csak levélben, de személyesen is találkozni. A budapesti egy év gyorsan elszaladt. 1965. július 1-én, mint okleveles forgalmi tiszt jelentkeztem a munkáltatómnál, Kerekes Ferenc igazgató úrnál. Nagy szeretettel fogadtak. Azonnal kaptam is egy komoly feladatot. A Volán Karcagi Kirendeltségének vezetője nyugdíjba vonult. Feri bácsi felkért, hogy vállaljam el a kirendeltség vezetését, ahol akkor 130 munkatárs (gépkocsivezető, autószerelő, szállítómunkás, raktáros, munkavezető jegypénztáros stb.) dolgozott. El kell ismernem, hogy a tényleges szakmai karrierem akkor és ott, Karcagon indult.

- *Tehát ismét Karcagra került. Hogyan él az emlékezetében ez az időszak?*

- A következő két évben nagy szorgalommal időt, energiát nem kímélve dolgoztam és nagyon jól működő gazdasági egységet sikerült létrehozni. Több elismerésben volt részem és a kirendeltség kollektívája elnyerte a Kiváló Üzem címet. Így érkeztünk el az új mechanizmus időszakához, amikor szervezeti változások is következtek. A Nagykunsági területeken dolgozó kirendeltségeket egy gazdasági szervezetté, karcagi központtal üzemegységgé szervezték. Így sokkal nagyobb lett a felelősségem. A dolgozói létszám 650 főre változott. A jog és hatásköröm kibővült Karcag, Kisújszállás, Kunhegyes, Abádszalók, Tiszafüred, Túrkeve, Fegyvernek volánosaira, mert valamennyien egy szervezi egységbe kerültünk. Megtartottam a karcagi kirendeltség vezetői státuszomat, de megkaptam hozzá az üzemigazgató-helyettesi feladatokat.

- *Öröm arról olvasni, hogy milyen lelkesen és sikeresen végezte a munkáját. Nem gondolt arra, hogy további tanulmányokat folytasson?*

- De igen! A főnököm, akkor járt levelezőként a szegedi jogi egyetemre. Megjegyzem, hogy évekig alig találkoztunk. Annyiban négyszemközt megállapodtunk, ha Márton Ágoston megszerzi a jogi doktori diplomát, akkor segít engem az egyetemi tanulmányaimban. Tehát máris újabb kihívás előtt álltam. Szavamat adtam, hogy felkészülök az egyetemi felvételire és a tanulmányokra. Tartottam a szavamat és a Győri Széchenyi István Egyetem hallgatója lettem, ahol közlekedésmérnöki diplomát abszolváltam. A diploma átvétele után azonnal jelentkeztem is a Közgazdaságtudományi Egyetem posztgraduális, közgazdász kurzusára, amit sikeresen be is fejeztem.

- *Gratulálok ezekhez a sikeres tanulmányokhoz!*

- Ekkor már 1982-t írtunk, ami ismét tartogatott meglepetést. A karcagi városvezetéssel megromlott a városban élő fiatal értelmiségiek kapcsolata. Tíz

fiatal pár (tanárok, mérnökök, jogászok) voltunk és a III/3 ügyosztály figyeltetett bennünket. Senki nem maradt Karcagon. Kedves feleségem a város főépítésze volt. A kislányunk ekkor kezdte az iskolát. Fővárosi céghez pályáztam, de a szolnoki igazgatóm Máthé János megtudta a szándékomat és magához rendelt. Azzal a megjegyzéssel kezdte, hogy „elég értékes ember vagy te, ne menjél sehova" és felajánlotta, hogy legyek az ő, vagyis az igazgató, műszaki, gazdasági tanácsadója. Segített a lakásproblémánk megoldásában is. Így az egész család szolnoki lakos lett. Feleségem a szakmájában a járási hivatalnál kapott munkát. Engedélyezték számára a magántervezői tevékenységet is. Számomra az új kihívás itt is bekövetkezett!

- *Többször állt új kihívás előtt az életben. Nem kétlem, hogy ebben is sikerrel állta meg a helyét. Milyen új dolgok jöttek még a munkában ezután?*

- Két év után új feladatot kaptam. Teherforgalmi osztályvetőként a vállalat 570 tehergépkocsijának, 60 rakodógépének és a dolgozók stabil foglalkoztatásáért, megrendeléssel, feladattal való ellátásáért lettem felelős. Óriási kihívásnak bizonyult ez akkor, amikor a 80-as évek közepének válságos, dekonjunktúrával terhelt időszakát éltünk. Nem is beszélve arról, hogy ekkor kezdett a konkurencia, a magánfuvarosok rendszere kiépülni. Az állami nagyvállalatnak kellett volna a magánfuvarosok szolgáltatásával versenyezni. Ismét be kellett látnom, vagy az élet kikényszerítette, hogy újra lépjek. Sikerrel megpályáztam a Kőolajkutató Vállalat szállítási üzemvezetői-helyettesi státuszát.
Szerintem azt nem kell bizonyítani, hogy a szállításszervezés, a logisztika területén, megfelelő felkészültséggel és gyakorlattal rendelkeztem. A kőolajkutatás az azért, mégis más szakma, ahol nem horizontálisak, hanem vertikálisak a kihívások. Konkrétan a külföldön dolgozó fúrási pontokat kellett szolgálni. Persze, hogy voltak eszköz, anyagok, gépek és azok továbbítási feladatai. Meg kellett szervezni a dolgozók, a berendezések Szíriába, Algériába és Oroszországba szállítását, valamint az utánpótlás biztosítását. Nagyszerű, szép feladatok voltak, boldogultunk is vele. Éppen két évig végeztem ezt a munkát.

- *Ezután megint váltás következett?*

- Igen, mert elérkezett egy újabb lehetőség. 1990 nyarán a közlekedési miniszter kiírta a Jászkun Volán Vállalat vezérigazgatói státuszára a pályázatot. A volt volános kollégáim ekkor kerestek meg, hogy ezt a lehetőséget ne hagyjam ki, és pályázzam meg. Így is történt, elkészítettem a pályázatomat. Most nagyon jól jött a közgazdasági végzettség. A 1988. évi VI. törvény (Gt) a gazdasági társaságok működést szabályozó új, jogszabály ismerete. Az új szabályoknak a piacgazdasági feltételeknek megfelelő pályázatom befutó lett. Csak érdekesség, hogy a közgázos szakdolgozatomat is a Gt-ből írtam. Kemény volt a verseny, 11 pályázatból én lehettem a befutó!

- *Ehhez ismét csak gratulálni tudok. Milyen volt visszatérni a korábbi munkahelyére?*

- 1990. november 1-től újra váltottam, elhagytam a Kőolajkutatót. Nagy sikerként éltem meg, amikor visszatérhettem az első munkahelyemre és a Jászkun Volán vezérigazgatója lettem. Azonnal elkezdhettem a céget a tényleges piaci feltételeknek megfelelő struktúrára alakítani. A másik nagy kihívás, a 6500 fős, akkor még vállalat, új vezetésének megszervezése volt. Komoly nagy kihívás volt ez. A korábbi vezetés helyett új menedzsmentet kellett szervezni. Tudjuk, a személycsere nagyon érzékeny terület, de megoldottuk, munkaügyi perre nem is került sor. A következő nagy kihívás az állami vállalat részvénytársasággá átalakítása volt. Ezzel egy időben meg kellett oldani a profil tisztítást, ami azt jelentette, hogy az áru-fuvarozási szolgáltatást és a járműjavítási szolgáltatásokat részben leányvállalatokba szerveztük. Tehát 1992-re már tisztaprofilú autóbuszos személyszállító részvénytársasággá alakítottuk a Jászkun Volánt. Ezzel egy időben a kiszervezett szolgáltatásokból 15 Kft-t és 3 Betéti társaságot hoztunk létre. Vagyis az állammonopolista gazdasági szervezetből működő piacgazdasági struktúrát alakítottunk ki. Ezt követően még éppen tíz évig ennek a szervezeti rendszernek a működését irányítottam. Akkor ismét eljött az életem egy új fejezete, 2003-ban nyugdíjba vonultattak. Igaz, hogy ekkor értem el a korhatárt, de most az új szolnoki politika kurzus döntött így, mert kellett a helyem a saját emberüknek. A tulajdonosi jogokat gyakorló minisztérium úgy döntött, hogy mégis szükség van még rám. Felkértek, hogy vállaljam el a salgótarjáni Nógrád Volán Zrt. vezetését és tegyem rendbe a céget. Ezzel számomra újabb, két éves és egyáltalán nem egyszerű feladat kezdődött. De most is büszke vagyok rá, mert ezt a kihívást is sikerült megoldani. A Nógrád Volán Zrt. az alapításától éppen 10 évig mindig veszteségesen működött. Folyamatosan állami segítségre szorult. Megvan a lehetőség arra, hogy az 2004-es gazdasági beszámolót bárki megnézze és meggyőződjön arról, hogy egy év alatt sikerült nyereségessé tenni a céget.

- *Ezek után sem érkezett el még a pihenés időszaka?*

- Ezek után jött a tulajdonos minisztérium új kihívása, újabb feladatot találtak nekem. 2005. júniustól már Tatabányán, mint a Vértes Volán válságmenedzsere segítettem a szakmát, vezettem a céget. Ez a kiruccanás ugyan nem tartott sokáig.

- *Ha jól sejtem, ezután kezdődött még az alpolgármesteri munka?*

- Igen. Szolnokon a Kossuth téren, 2006 nyarán séta közben összefutottunk Szalay Ferenc polgármester úrral. Azzal szólított meg, hogy: „Pista ne csavarogjál már te, gyere haza alpolgármesternek.” Nagyon meglepett a megszólítás, aminek természetesen lett folytatása. Ebből pedig az következett, hogy októbertől már

Szolnokon a város működéséért felelős alpolgármester lettem. Számomra teljesen új feladat volt ez, amit ezek után éppen 13 évig gyakoroltam. Persze itt is történtek változások. 2010-től már a város költségvetéséért voltam felelős. Ez sem könnyű feladat, de ha küzdelmek árán is, álltuk a sarat, vagy pontosabban hiány nélkül egyensúlyos gazdálkodást folytattunk. Végül 2019 őszén, bár egyáltalán nem vártam, de mégis eljött a tényleges nyugdíjas időszak. Innen már sokkal több a szabadidőm és sokkal kisebb a felelősségem. Be kell vallanom, hogy azért nem álltam le teljesen. Most is vannak feladataim, aminek igyekszem is eleget tenni! A jelenlegi első számú kihívásnak a kínai barátainknak a Chaina BBCA szolnoki citromsavgyári beruházását tekintem, ahol, mint a felügyelő bizottság tagja tevékenykedem. A projekt ugyan akadozva, de megy előre, olyan 100 milliárd forint értékű beruházás már megtörtént. Most olyan 80%-os a készültségi állapot. Úgy látom, hogy az üzemi próba a jövő év közepén indulhat. Majd a próbaüzem, amikor már teszt üzemként, kész termékeket is elő fognak állítanak, az 2027 végén lehetséges. Azon túl, hogy Magyarországon egy teljesen új terméket, a citromsavat (élelmiszer tartósító) fogják gyártani, az is nagyon fontos, hogy 200 új munkahelyet hoznak létre. Megjegyzem még, hogy az eredeti szakmámtól máig sem szakadtam el. A volán cégek működését országosan koordináló Volán Egyesülésnél, mint a felügyelőbizottság tagja tevékenykedem.

- Kevés szó esett a családjáról, az Ön hátteréről, ami természetesen segíthette Önt a sokoldalú és stabil munkavégzésben és az eredmények elérésében. Bemutatná őket is végezetül?

- Az gondolom, kijelenthetem, hogy sportos család vagyunk. Kedves feleségemet, Szűcs Marát megemlítettem már korábban, de azt is szeretném elmondani, hogy ő is sportolt, nem is akármilyen szinten. A gimnáziumban a Teri néni által menedzselt kosárlabda csapatban kezdte a versenyzést. Majd a műegyetem elsőosztályú csatában a MAFC-ban folytatta, ott lett junior válogatott. Amikor hazatértünk, az akkori Karcagi Fáklya MB 2-s kosár-csapatának még 10 évig volt az irányító játékosa. Talán ebből is következik, hogy a lányunk, Zita triatlonista, aki többször volt magyar és Európa-bajnok! Így kijutott a 2008-as Pekingi olimpiára. Az egyik legkeményebb állóképességet igénylő sportágban Ő képviselte Magyarországot. Megjegyzem még, hogy a két kisunokám is sportol. A kisfiú, Robóka 11 éves és teniszezik, korosztályos bajnok. Réka 14 éves és az anya sportját gyakorolja, nagyon szép eredményei vannak. Most szept. 13-án Zágrábban versenyzett, ahol a 41 fős nagy mezőnyben 8. lett. Biztos, hogy lesz ennél még jobb is.

- Gratulálok ezekhez a nagyszerű sporteredményekhez. Önök valóban egy sportos család. Nagyon köszönöm, hogy rendelkezésre állt a riport erejéig. Nagy örömmel olvastam színes életútját és úgyszintén nagy örömmel bocsátjuk az olvasók elé

tartalmas életpályájának különböző szakaszait. Kívánok további kellemes tevékenységet és sok boldogságot családja körében.